

18 דצמבר 2018

מודל מוצע להסדרת כניסה של כמבקרים עסקיים

1. רקע

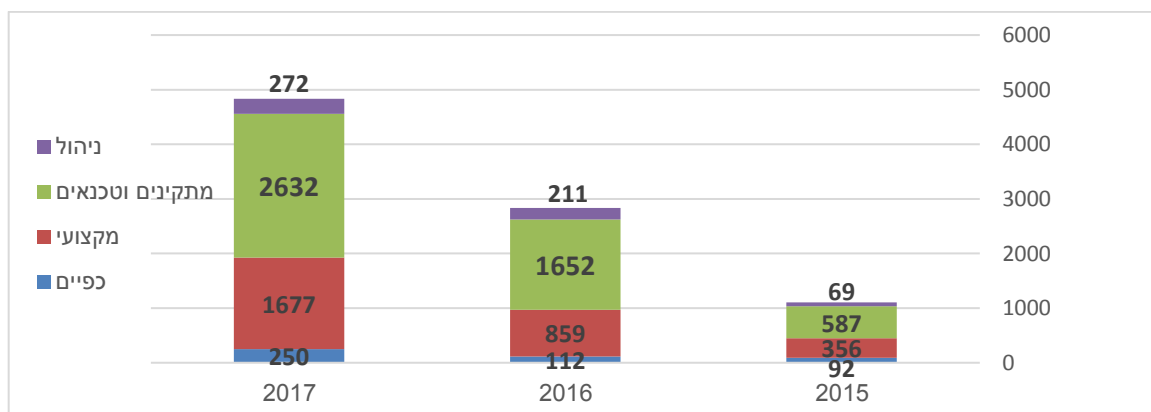
כחלק מדיוני הצוות הבינמשרדי עלה הצורך להסדיר את המעמד של מבקר עסקי בישראל ולפשט את מנגנון הכניסה של עובדים זרים מומחים במעמד זה. מניתוח מאפייני ההיתרים לעובדים זרים מומחים לתקופות קצרות משמעותי מאוד ועולה עם השנים, כאשר חלק ניכר מביקוש זה נובע למעשה מעובדים שנהוג להגדירם בעולם כמבקר עסקי, שכן עובדים אלה מגיעים לתקופה קצרה מאוד לביצוע מטלה נקודתית ואין בעיסוקם בכדי לתפוס מקום עבודה של עובדים מקומיים. ביקוש זה נובע, בין היתר, מהשינויים המשמעותיים שמתרחשים בעולם כתוצאה מתהליכי הגלובליזציה, אשר גוזרים צורך בכניסה מהירה ופשוטה של סוגי מבקרים שאינם תיירים, ובהם משקיעים, אנשי עסקים, מדריכים, מרצים ודוברים, חוקרים עצמאים, מתקיני ציוד מסחרי או תעשייתי, מציגים בכנסים וכד'. בישראל, בשונה ממדינות רבות אחרות, לא מוסדר מנגנון המאפשר כניסה פשוטה ומהירה של מבקרים מסוג זה, כאשר כל אורח מחו"ל המגיע לאחת המטרות כאמור מחויב באשרת עבודה. מצב זה גוזר עומס גדול וקשיי אכיפה על רשות ההגירה מחד, ונטל בירוקרטי וכלכלי ואובדן זמן יקר למעסיקים מאידך, כמו גם פגיעה מעת לעת בתדמיתה של ישראל בזירה בינלאומית. לאור האמור, סוכם כי יש לגבש ולקדם כחלק מהמלצות הצוות פתרון שיספק מענה לסוגיית מבקר עסקי בטווח הקצר ככל הניתן.

2. היקפים ופרופיל עובדים זרים מומחים אשר קיבלו היתר עבודה לטווח קצר עד 90 יום

לאורך השנים חלה עלייה בכמות ההיתרים לטווח הקצר הן ביחס לשנה קודמת והן ביחס לכלל ההיתרים הניתנים באותה שנה:

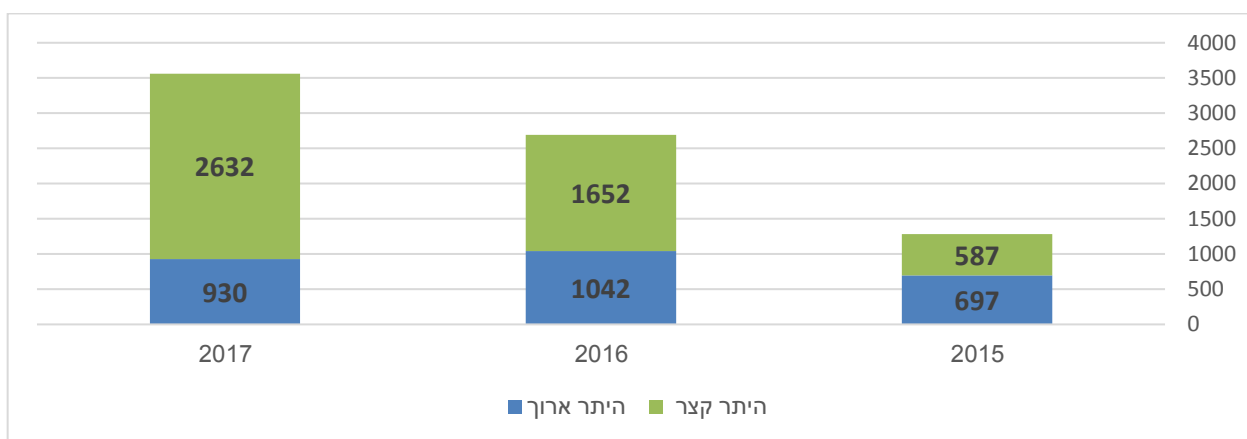
- בשנת 2015 ניתנו 1156 היתרים אשר היוו כ-18% מסך ההיתרים
- בשנת 2016 ניתנו 2280 היתרים אשר היוו כ-30% מסך ההיתרים
- בשנת 2017 ניתנו 4930 היתרים אשר היוו כ-39% מסך ההיתרים

היחס בין סוגי המקצועות להם ניתנים ההיתרים לטווח הקצר נשאר זהה לאורך השנים: ¹ מתקינים וטכנאים- 66%, אנשי מקצוע- 33%, ניהול- 6%, מקצועות כפיים- 5%.

ייתכן והמעסיקים מבקשים היתרים למתקינים וטכנאים לטווח ארוך בשל כניסות מרובות לטווחים זמן קצרים. להלן חלוקה לפי אורך ההיתר למתקינים וטכנאים:

¹ פירוט המקצועות המלא נמצא בנספחים

להלן טבלה אשר מרכזת את המדינות העיקריות מהם הגיעו מתקינים וטכנאים עם היתרים לטווח קצר בשנים 2015-2017 וסך העובדים עם היתרים לטווח הקצר²:

מדינה	מתקינים וטכנאים	סך העובדים	מדינה	מתקינים וטכנאים	סך העובדים
ונצואלה	425	431	אירלנד	63	114
ספרד	396	555	קוריאה	54	111
גרמניה	320	592	צ'כיה	54	86
ארצות הברי	273	845	צרפת	49	106
רומניה	260	382	בולגריה	49	58
פולין	254	399	אוסטריה	47	77
בריטניה	226	455	הונגריה	41	62
איטליה	214	370	רוסיה	36	86
קולומביה	103	115	יוון	32	49
הולנד	99	233	קרואטיה	31	57
אוקראינה	95	167	שוויץ	26	74
יפן	84	448	פינלנד	20	30
סלובקיה	83	99	לטביה	18	21
פורטוגל	77	147	סין	14	107
תורכיה	71	113	אלבניה	11	15

3. סוגי ביקור אותם מוצע להגדיר כמבקר עסקי

² נתונים אלו מתייחסים לרישיון הראשון שניתן לעובדים אלו.

על בסיס ניתוח הביקושים לעיל ודוגמאות מסוגי ביקור אשר נהוג לסווגם כמבקר עסקי בעולם, להלן הצעה לסוגי ביקור אשר יוגדרו כמבקר עסקי בישראל:

הערות	סוג ביקור
	ביקור בתערוכה, כנס או אירוע
כיום נכנסים באשרת תייר	קיום פגישות עסקיות, חיפוש אחר משקיע או אחרי השקעה
במסגרת עדכון שבוצע לנוהל רשות ההגירה ניתן להיכנס כתייר	מתן הרצאות
	העברה תוך תאגידי
על אף שמדובר בעבודה, במסגרת חוזי רכש מכונות וציוד נהוג בעולם הגלובלי לקבל שירותי התקנה, תחזוקה והדרכה מספק הציוד	התקנה, תיקונים או הדרכות במסגרת חוזה שירות

4. הצעה למודל אסדרה למבקר עסקי בנושא התקנות, תיקונים או הדרכות בחוזה שירות

מאחר ונושא התקנות, תיקונים והדרכות בחוזה שירות במסגרת רכישת ציוד ומכונות הינו נושא בעל היקף שימוש פוטנציאלי משמעותי ומהווה כיום חסם משמעותי למעסיקים רבים במשק, ולצד זה קיים צורך למנוע אפשרות של שימוש לרעה או שלא לצורך במנגנון ופגיעה בהעסקת עובדים ישראלים, להלן מודל מוצע ביחס לאסדרת מנגון זמין למעסיקים בנושא זה:

א. כל מעסיק שעשה חוזה רכש ציוד מגוף עסקי בחו"ל יוכל להגיש בקשה לרשות ההגירה לכניסת זרים שיספקו שירותי התקנה, תיקונים או הדרכה במסגרת חוזה השירות.
ב. יודגש כי לפי המנגנון המוצע הבדיקה הרלוונטית להערכת הצורך בביקור היא בדגש על הקשר המסחרי בין המעסיק המזמין את העובד לחברה שמספקת את השירות בחו"ל.

ג. למזמיני מתקינים, מתקנים או מדריכים בנוגע לשירות או מוצר שנרכש במסגרת הסכם רכש יינתן פטור מהיתר עבודה, ותתאפשר כניסה מיידית לישראל, תחת התנאים המגבילים הבאים:

- משך שהות – המבקר יוכל לשהות בישראל תקופה שלא תעלה על __ ימים (הצעה 14-28). יקבע מנגנון לאפשר שהות ממושכת במקרים הנדרשים (בעיקר לצורך מעקב ובקרה).
- משך שהות מצטברת – תוגבל השהות המצטברת / מספר הכניסות לישראל עד ל __ ב 12 חודשים / שנה קלנדרית.
- תובהר הדרישה כי המבקר המבוקש מועסק בחו"ל בגוף הקשור בחוזה השירות עם המעסיק במשך תקופה העולה על 6 חודשים. המעסיק / החברה ידרשו להצהיר על כך.
- תשלום אגרה – גובה האגרה ישקף את עלויות הטיפול ומדיניות התמרוץ להעסקת עובדים ישראלים, אך הוא יקבע כך שלא יהווה חסם כלכלי להזמנת המתקינים הזרים.
- ערבות – תבחן האפשרות לחייב את החברה הזרה להפקיד ערובה ליציאת המתקין בתום התקופה.
- מנגנון איסוף נתונים ובקרה – לאור הבקשה לפטור מהיתר יגובש מודל דיווח ואיסוף נתונים שיאפשר מעקב ובקרה (ואף הטלת סנקציות במקרה של מעסיקים שהמוזמנים מטעמם אינם יוצאים במועד).

נספח- היתרים לטווח קצר לפי מקצועות

מקצוע	2015	2016	2017	סכום כולל
טכנאי	307	425	946	1678
מהנדס	96	413	903	1412
מפקח	65	84	146	295
יועץ	29	82	122	233
דוגמן/ית	31	80	44	155
מתקין ציוד	32	35	68	135
מנהל	15	34	54	103
דוגמן אופנה	11	2	47	60
מפעיל מכונה/ציוד	2	12	46	60
מנהל פרויקטים	20	18	10	48
מרצה	8	12	21	41
מדריך	3	12	19	34
כדורסלן	7	7	6	20
רתך	1	5	13	19
שף	4	12	1	17
מהנדס תוכנה	3	9		12
קודח	7	2	3	12
צנר		2	8	10
מתקין טכני	3		6	9
נגר	4	1	3	8